

Asia C-821/21

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

24.12.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Juzgado de Primera Instancia de Fuengirola (Espanja)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

3.12.2021

Kantaja:

NM

Vastaajat:

Club La Costa (UK) PLC, sucursal en España

CLC Resort Management LTD

Midmark 2 LTD

CLC Resort Development LTD

European Resorts & Hotels, S. L.

Pääasian kohde

Espanjalaisten tuomioistuinten kansainvälinen toimivalta ja riidan kohteeseen sovellettava laki – Bryssel I -asetus ja Rooma I -asetus – Kiinteää omaisuutta koskeva aikaosuussopimus – Kuluttajasopimukset

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

Tulkintaa koskeva ennakkoratkaisupyyntö – SEUT 267 artikla – Bryssel I- ja Rooma I -asetusten tulkinta – Kuluttajasopimus

Ennakkoratkaisukysymykset

Sovellettaessa 12.12.2012 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1215/2012:

1. Onko Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien kuluttajasopimusten tapauksessa kyseistä asetusta tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä käytetyllä ilmaisulla ”toinen sopimuspuoli” tarkoitetaan yksinomaan sopimuksen allekirjoittanutta henkilöä, jolloin se ei voi käsittää muita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä kuin sopimuksen tosiasiallisesti allekirjoittaneet henkilöt?

2. Jos ilmaisulla ”toinen sopimuspuoli” tulkitaan tarkoitettavan ainoastaan sopimuksen tosiasiallisesti allekirjoittanutta henkilöä, onko tilanteissa, joissa sekä kuluttajalla että ”toisella sopimuspuolella” on kotipaikka muualla kuin Espanjassa, Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että espanjalaisten tuomioistuinten kansainvälinen toimivalta ei voi määräytyä sillä perusteella, että konserni, johon ”toinen sopimuspuoli” kuuluu, käsittää yhtiöitä, joilla on kotipaikka Espanjassa ja jotka eivät osallistuneet sopimuksen allekirjoittamiseen tai jotka allekirjoittivat muita sopimuksia kuin sen, jonka pätemättömäksi toteamista vaaditaan?

3. Jos Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”toinen sopimuspuoli” osoittaa, että sen kotipaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa määritetään 63 artiklan 2 kohdan perusteella, onko tätä säännöstä tulkittava siten, että näin määritetty kotipaikka rajoittaa 18 artiklan 1 kohdan mukaista valinnanvapautta? Onko kyseistä säännöstä lisäksi tulkittava siten, ettei siinä aseteta vain pelkkää ”faktista olettamaa”, ettei tätä olettamaa ole kumottava, jos ”toinen sopimuspuoli” harjoittaa toimintaa kotipaikkansa tuomioistuimen toimivallan ulkopuolella, ja ettei ”toisen sopimuspuolen” tehtävänä ole osoittaa, että sen mainitun säännöksen mukaisesti määritetty kotipaikka ja paikkakunta, jolla se harjoittaa toimintaansa, vastaavat toisiaan?

Sovellettaessa 17.6.2008 annettua Euroopan parlamentin ja neuvostoa asetusta (EY) N:o 593/2008:

4. Onko Rooma I -asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kuluttajasopimusten tapauksessa kyseisen asetuksen 3 artiklaa tulkittava siten, että sopimuspuolten allekirjoittaman sopimuksen yleisiin sopimusehtoihin sisältyvät tai erilliseen asiakirjaan, johon sopimuksessa viitataan nimenomaisesti ja joka on näytetty toimitetun kuluttajalle, sisältyvät lainvalintalausekkeet ovat päteviä ja sovellettavissa?

5. Onko Rooma I -asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kuluttajasopimusten tapauksessa kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sekä kuluttaja että toinen sopimuspuoli voivat vedota siihen?

6. Onko Rooma I -asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kuluttajasopimusten tapauksessa kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jos siinä asetetut vaatimukset täyttyvät, tässä säännöksessä mainitun lain soveltamiselle on joka tapauksessa annettava etusija 6 artiklan 3 kohdassa mainittuun lakiin nähden, vaikka viimeksi mainittu laki saattaisi yksittäistapauksessa olla kuluttajalle edullisempi?

Asiaa koskevat unionin oikeussäännöt ja oikeuskäytäntö

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012 (Bryssel I -asetus):

7 artiklan ("Eriytynyt toimivalta") 5 kohta

17 artiklan ("Toimivalta kuluttajasopimusta koskevissa asioissa") 1 kohdan c alakohta

18 artiklan 1 kohta

19 artikla

24 artiklan ("Yksinomainen toimivalta") 1 kohdan 1 alakohta

25 artiklan ("Tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus") 1 kohta

63 artiklan ("Yleiset säännökset") 1 ja 2 kohta

Sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista 17.6.2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008 (Rooma I):

3 artiklan ("Valinnanvapaus") 1 kohta

4 artiklan ("Sovellettava laki lakiviittauksen puuttuessa") 1 ja 4 kohta

6 artikla ("Kuluttajasopimukset")

10 artiklan ("Hyväksyntä ja aineellinen pätevyys") 1 kohta

Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL 2019, C 384, s. 1):

66 artiklan a alakohta; 67 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 126 artikla

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus: 81 artikla

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.12.1970, Handelsgesellschaft, asia 11/70

Asiaa koskevat kansalliset oikeussäännöt

Kuluttajien ja käyttäjien suojasta annetun yleisen lain uudelleen laaditun tekstin hyväksymisestä 16.11.2007 annettu kuninkaan asetus 1/2007 (Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios):

67 § ”Kansainvälisen yksityisoikeuden säännöt”

Aikaosuussopimuksista 6.7.2012 annettu laki 4/2012 (Ley 4/2012, de 6 de julio, de contratos de aprovechamiento por turno de bienes de uso turístico)

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen NM, jonka kotipaikka on Yhdistyneessä kuningaskunnassa, teki 6.10.2018 Espanjassa 6.7.2012 annetussa laissa 4/2012 tarkoitetun kiinteää omaisuutta koskevan aikaosuussopimuksen. NM:n vaimo, joka on niin ikään Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen ja jonka kotipaikka on Yhdistyneessä kuningaskunnassa, oli myös sopimuspuolena, samoin kuin Espanjan sivuliikkeensä välityksellä Club La Costa (UK) PLC, joka on Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja joka harjoittaa liiketoimintaansa Espanjassa ja muissa maissa, myös Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- 2 Kyseinen sopimus sisältää seuraavan sopimusehdon (sopimusehto S): ”Tätä sopimusta tulkitaan Englannin lainsäädännön mukaisesti ja se kuuluu englantilaisten tuomioistuinten yksinomaiseen toimivaltaan. Tämän sopimuksen osapuolet sitoutuvat peruuttamattomasti siihen, että tiedoksiannot toimitetaan postitse kääntöpuolella mainittuihin osoitteisiin tai muulla Englannin ja Walesin lainsäädännössä hyväksytyllä tavalla.”
- 3 NM on vaatinut ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa edellä mainitun sopimuksen pätemättömäksi toteamista ja maksettujen summien palauttamista. Vaatimus kohdistuu toisen sopimuspuolen eli Club La Costa (UK) PLC:n lisäksi neljään muuhun yhtiöön, joista kolme on niin ikään perustettu Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaan ja joista neljäs on Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö (European Resorts & Hotels, S. L.). Nämä neljä viimeksi mainittua vastaajana olevaa yhtiötä eivät osallistuneet pääasian kohteena olevan sopimuksen tekemiseen mutta tekivät muita sopimuksia, joihin Club La Costa (UK) PLC ei osallistunut.
- 4 Pääasiassa on ratkaistava riidanalainen kysymys siitä, ovatko espanjalaiset tuomioistuimet toimivaltaisia ratkaisemaan pääasiassa esitetyn kaltaisen vaatimuksen. Lisäksi on määritettävä sovellettava laki, sillä Espanjan prosessilainsäädännön mukaan silloin, jos asiassa on sovellettava ulkomaan lakia, siihen vetoavan asianosaisen on osoitettava tämän lain olemassaolo ja sisältö. Espanjan lainsäädännössä vahvistetaan myös menettely, jonka mukaisesti

ulkomaan lakia koskeva näyttö otetaan vastaan ja jossa noudatetaan merkityksellisyyttä ja hyödyllisyyttä koskevia periaatteita.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 5 Kun ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyysi asianosaisia lausumaan Euroopan unionin tuomioistuimelle esitettävän ennakkoratkaisupyynnön tarpeellisuudesta, kantaja vastusti ennakkoratkaisupyynnön esittämistä, kun taas vastaajat ilmoittivat hyväksyvänsä ennakkoratkaisupyynnön esittämisen.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 6 On riidatonta, että asian kannalta merkitykselliset Euroopan unionin oikeussäännöt, jotka koskevat tuomioistuimen toimivallan määräytymistä, sisältyvät 12.12.2012 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1215/2012 (jäljempänä Bryssel I -asetus) sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehtyyn sopimukseen, jonka mukaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa on sovellettava Bryssel I -asetusta oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille ennen 31.12.2020 päättyneen siirtymäkauden päättymistä (sopimuksen 67 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 126 artikla).
- 7 On niin ikään riidatonta, että asian kannalta merkitykselliset unionin oikeussäännöt, jotka koskevat sovellettavan lain määrittämistä, sisältyvät 17.6.2008 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehtyyn sopimukseen, jonka mukaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa on sovellettava Rooma I -asetusta sopimuksiin, jotka tehtiin ennen 31.12.2020 päättyneen siirtymäkauden päättymistä (sopimuksen 66 artiklan a alakohta ja 126 artikla).
- 8 Espanjalaiset tuomioistuimet, erityisesti Audiencia Provincial de Málaga (Málagan maakunnallinen ylioikeus, Espanja), ovat kuitenkin tähän mennessä tulkinneet edellä mainittuja säännöksiä ja määräyksiä epäyhtenäisesti ja vaihtelevasti siten, että riita-asioissa, joilla on sama kohde ja joissa on ratkaistava tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta tutkia sopimuksen pätemättömäksi toteamista koskevia vaatimuksia ja niihin liittyviä maksuvaatimuksia, on joissakin tapauksissa katsottu, että espanjalaiset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia, ja toisissa, että ne eivät ole toimivaltaisia.

Asetuksen N:o 1215/2012 (Bryssel I -asetus) tulkinta

- 9 Aluksi on huomattava, että oikeuskäytännön mukaan on selvää, että pääasiassa kyseessä oleva sopimus ei koske esineoikeutta kiinteään omaisuuteen, eikä se

myöskään ole vuokrasopimus, minkä vuoksi asiassa ei ole sovellettava Bryssel I -asetuksen 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityistä oikeuspaikkasääntöä, jonka mukaan asiassa, joka koskee esineoikeutta kiinteään omaisuuteen tai kiinteän omaisuuden vuokrasopimusta, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa kiinteistö sijaitsee, on asianosaisten kotipaikasta riippumatta yksinomainen toimivalta.

- 10 Lisäksi on katsottava, että riidan kohteena oleva sopimus kuuluu Bryssel I -asetuksen 17 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin *kuluttajasopimuksiin*, joihin sovelletaan 18 artiklan 1 kohdassa säädettyä oikeuspaikkasääntöä, jonka mukaan *”kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopimuspuolta vastaan joko sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa tällä sopimuspuolella on kotipaikka, tai toisen sopimuspuolen kotipaikasta riippumatta sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa kuluttajalla on kotipaikka”*. Tästä oikeuspaikasta voidaan poiketa ainoastaan nimenomaisella oikeuspaikkasopimuksella, jos se Bryssel I -asetuksen 19 artiklan mukaisesti *tehdään riidan syntymisen jälkeen*.
- 11 Tulkintaerimielisyyden taustalla taas on kysymys Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua *toisen sopimuspuolen* kotipaikan määrittämisestä.
- 12 Bryssel I -asetuksen 62 artikla koskee tätä kysymystä, sillä sen 1 kohdassa säädetään, että tuomioistuimen on sovellettava kansallista lakiaan ratkaistessaan, onko asianosaisella kotipaikka jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä, ja 2 kohdassa, että *jos asianosaisella ei ole kotipaikkaa jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä, tuomioistuimen on sovellettava toisen jäsenvaltion lakia ratkaistessaan, onko asianosaisella kotipaikka tuossa jäsenvaltiossa*. Jos *toinen sopimuspuoli* on kuitenkin oikeushenkilö, kyseisen asetuksen 63 artiklan mukaan sen kotipaikka on paikkakunta, missä sillä on a) *sääntömääräinen kotipaikka*, b) *keskushallinto* tai c) *pääasiallinen toimipaikka*. Erityisesti Yhdistyneen kuningaskunnan osalta *sääntömääräistä kotipaikkaa vastaa rekisteröity kotipaikka (”registered office”) tai, jos sellaista ei ole, perustamispaikka tai, jos sellaista ei ole, paikka, jonka lain mukaisesti muodostaminen tapahtui* (kyseisen 63 artiklan 2 kohta).
- 13 Espanjan oikeuskäytännössä on katsottu, että Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa kuluttajalle annettu mahdollisuus ei merkitse sitä, että tämä voisi määritellä tarpeitaan vastaavan alueellisen toimivaltaperusteen ja jättää huomiotta oikeushenkilön kotipaikan, sellaisena kuin se on määritelty tässä säännöksessä. Kyse on nimittäin aina *toisen sopimuspuolen* kotipaikasta eikä sopimuksen ulkopuolisen henkilön kotipaikasta, ja tämä kotipaikka on määritelty Bryssel I -asetuksen 63 artiklassa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevine erityissäännöksineen. Tämän tulkinnan perusteella silloin, jos kuluttajalla ei ole kotipaikkaa Espanjassa, espanjalaisilla tuomioistuimilla ei ole kansainvälistä toimivaltaa ensinnäkään tapauksissa, joissa ainoilla vastaajina olevilla oikeushenkilöillä on kotipaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa; toiseksi tapauksissa, joissa vaatimus kohdistuu paitsi sopimuksen tehneisiin oikeushenkilöihin – *toiseen sopimuspuoleen* –, joilla on kotipaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa, myös yrityksiin, joilla on kotipaikka Espanjassa ja jotka siitä

huolimatta, että ne kuuluvat samaan konserniin, eivät ole sopimuksen osapuolia, ja kolmanneksi tapauksissa, joissa vaatimus kohdistuu paitsi sopimuksen tehneisiin oikeushenkilöihin, joilla on kotipaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa, myös yrityksiin, joilla on kotipaikka Espanjassa ja jotka ovat tehneet muita liitännäisiä sopimuksia kuin pätemättömyysvaatimuksen kohteena olevan sopimuksen.

- 14 Täysin erilaisessa tulkinnassa jätetään huomiotta *toisen sopimuspuolen* käsite ja tämän kotipaikka, sellaisena kuin se määritellään Bryssel I -asetuksen 63 artiklassa. Tämän kannan mukaan kyseisessä säännöksessä asetetaan faktinen oletama siten, että *toisen sopimuspuolen* on osoitettava, että sen kotipaikka vastaa sen toimipaikkaa, sillä muussa tapauksessa – ja jos konsernin, johon tämä toinen sopimuspuoli kuuluu, todetaan harjoittavan toimintaa Espanjassa – tämän Bryssel I -asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ja 63 artiklan tulkinnan mukaan espanjalaisilla tuomioistuimilla on katsottava olevan kansainvälinen toimivalta.
- 15 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan tämä tulkinta ei ole Bryssel I -asetuksen hengen ja tarkoituksen mukainen, koska sillä mennään pidemmälle kuin annettaessa kuluttajalle mahdollisuus vedota erilliseen toimivaltaperusteeseen vastaajan kotipaikan sijaan, jopa siinä määrin, että kuluttajan annetaan määritellä vastaajan kotipaikka laissa säädetystä käsitteestä riippumatta ja harjoittaa eräänlaista *forum shoppingia*.

Asetuksen N:o 593/2008 (Rooma I -asetus) tulkinta

- 16 Jos unionin tuomioistuin vastaa ennakkoratkaisukysymykseen siten, että toimivalta tämän asian ratkaisemiseen kuuluu espanjalaisille tuomioistuimille, on vielä selvitettävä, minkä normin perusteella sopimuksen pätevyyttä tai pätemättömyyttä on arvioitava.
- 17 Edellä on jo todettu, että oikeuskäytännön mukaan pääasiassa kyseessä olevaan sopimukseen sovellettava laki määritetään Rooma I -asetuksen mukaan, kun otetaan huomioon sopimuksen päivämäärä ja edellä mainitut Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asian kannalta merkitykselliset määräykset. Kyseisen asetuksen säännöksiä on kuitenkin oikeuskäytännössä tulkittu eri tavoin.
- 18 Rooma I -asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan *sopimukseen sovelletaan sen maan lakia, jonka osapuolet ovat valinneet*. Toissijaisesti sovelletaan 4 artiklassa asetettuja eri kriteerejä, joita täydennetään tämän artiklan 4 kohdan kaatolausekkeella, jossa viitataan *sen maan lakiin, johon sopimus läheisimmin liittyy*. Näiden yleisten säännösten lisäksi asetuksessa on erityisiä säännöksiä, kuten kuluttajasopimuksiin sovellettava 6 artikla, jonka otsikkona on ”Kuluttajasopimukset”. Tällaisiin sopimuksiin sovelletaan seuraavaa järjestelmää: Osapuolet voivat valita sovellettavan lain, kunhan tällainen lainvalintalauseke ei johda siihen, että kuluttaja menettää hänelle sellaisiin säännöksiin annetun suojan, joista ei voida poiketa kuluttajasopimuksiin toissijaisesti sovellettavan lain

mukaan (6 artiklan 2 kohta). Toissijaisesti eli tilanteessa, jossa lainvalintalauseketta ei ole tai jossa sopimuksen lainvalintalauseketta ei voida ottaa huomioon, kuluttajasopimukseen sovelletaan sen maan lakia, jossa kuluttajan asuinpaikka on, edellyttäen, että toinen sopimuspuoli (elinkeinonharjoittaja) täyttää jommankumman seuraavista vaatimuksista: se a) harjoittaa toimintaansa maassa, jossa kuluttajan asuinpaikka on, tai b) suuntaa toimintaansa kyseiseen maahan tai useisiin maihin kyseinen maa mukaan lukien (6 artiklan 1 kohta). Ainoastaan siinä tapauksessa, että edellä mainitut kriteerit eivät täyty, sovelletaan vieläkin toissijaisemmin 3 ja 4 artiklassa asetettuja yleisiä kriteerejä (6 artiklan 3 kohta).

- 19 On riidatonta, että kyseinen 6 artikla on sovellettavissa tässä asiassa kyseessä olevaan sopimukseen, mistä näyttää seuraavan, että tässä tapauksessa sovellettava laki on Yhdistyneen kuningaskunnan laki.
- 20 Tässä kyseessä olevan sopimuksen kanssa samanlaisia sopimuksia koskevissa asioissa annetussa oikeuskäytännössä esitetyn toisenlaisen tulkinnan mukaan Englannin lainsäädäntöä ei ole sovellettava. Kyseisen tulkinnan mukaan Englannin lainsäädännön soveltamista koskeva lainvalintalauseke ei ole pätevä, koska kyse ei ole sopimuspuolten välisestä vapaasti tehdystä sopimuksesta vaan toisen sopimuspuolen yleisenä sopimusehtona asettamasta ehdosta. Lisäksi saman tulkinnan mukaan Rooma I -asetuksen 6 artiklan 1 kohdan säännökseen ei voi vedota toinen sopimuspuoli vaan ainoastaan kuluttaja, ja jos kuluttaja ei vetoa tällaiseen suojaan, on välttämättä sovellettava kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 kohtaa, jossa viitataan saman asetuksen 3 ja 4 artiklaan.
- 21 Edellä mainitun oikeuskäytännön osalta on kuitenkin todettava, että Rooma I -asetus tai unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joka koskee kuluttajansuojaa, eivät ole esteenä sille, että yleisiin sopimusehtoihin sisällytetään nimenomaisia oikeuspaikkalausekkeita, jos kyseiset sopimusehdot mainitaan sopimuspuolten allekirjoittamassa sopimuksessa tai niihin viitataan välillisesti mutta selvästi. Ei myöskään voida katsoa, että vain kuluttaja voisi vedota mainitun 6 artiklan 1 kohtaan. Rooma I -asetuksessa ei säädetä tämänkaltaisesta rajoituksesta. Kyse on pikemminkin abstraktista ennakkokäsityksestä, jonka mukaan Espanjan lainsäädäntöä on sen vuoksi, että se on edullisempi, sovellettava ensisijaisesti Englannin lainsäädäntöön nähden. Tämä tulkinta perustuu lisäksi kuluttajien ja käyttäjien suojasta annetun Espanjan lain säännökseen, kansainvälistä yksityisoikeutta koskevaan 67 §:ään, jossa säädetään ulkomaan lain soveltamisesta kuluttajiin.
- 22 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on tältä osin todettu, että Euroopan unionin lainsäädäntöön sisältyvät oikeudelliset käsitteet ovat unionin oikeuden itsenäisiä käsitteitä, joita on tulkittava unionin oikeuden periaatteiden mukaisesti eikä missään tapauksessa kansallisten periaatteiden, käsitteiden tai normien perusteella (tuomio 17.12.1970, Handelsgesellschaft, 11/70).

- 23 Tämän esille tuodun tulkintaeron vuoksi on tarpeen selventää sekä Bryssel I -asetuksen että Rooma I -asetuksen sovellettavien säännösten merkitystä esitettävissä ennakkoratkaisukysymyksissä todetun mukaisesti.

TYÖASIAKIRJA